
การจบการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้นและอัตราการเติบโตของรายได้แรงงานไทยหรือไม่

Does graduating from top universities have any impact on Thai labours' starting basic income and income growth?

ณัฐพล เอื้อทรัพย์กวิน¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการจบศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง (วัดจากมหาวิทยาลัยที่ถูกจัดอันดับ 5 อันดับแรกของประเทศไทย) ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และการเติบโตของรายได้หรือไม่ โดยใช้ข้อมูลการเก็บตัวอย่างจากการทำแบบสอบถามออนไลน์ลูกจ้างภาคเอกชนทั่วประเทศ และใช้แบบจำลองสมการถดถอย เพื่อประมาณค่า และวิเคราะห์ จากการศึกษาพบว่า การที่แรงงานจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงช่วยให้แรงงานมีรายได้สูงกว่าแรงงานที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในตอนเริ่มต้นทำงานที่จะได้รับรายได้มูลฐานที่สูงกว่า และในระยะยาว คือ อัตราการเติบโตทางรายได้ที่มากกว่า อีกทั้งพบว่า ยิ่งแรงงานได้รับการศึกษา หรือมีประสบการณ์การทำงานมากขึ้น แรงงานยังมีแนวโน้มได้รับอัตราการเติบโตทางรายได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐาน และการเติบโตทางรายได้ ได้แก่ คณะที่จบ การศึกษา และประเภทของธุรกิจ

Abstract

This paper attempts to determine the factors of graduating from a reputable university (Measured by the top 5 universities in Thailand) affecting the initial basic salary and income growth. The cross-section data was collected by online survey and evaluated by Linear Regression model. The empirical result suggested that the graduating workers from prestigious universities earned higher salary than others in both in short-term provided higher initial basic income when they enter work and in long term received higher income growth rates. Moreover, the paper found that the more study year and work experience workers gain, the more salary increment rate workers get. In addition, there are other important factors affecting initial basic income and income growth rate, including graduating faculty and type of business.

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ nattapontae@gmail.com

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทักษะ และพัฒนาความสามารถของมนุษย์ เพื่อสร้างบุคคลากรให้มีประสิทธิภาพทั้งในองค์กร ตลอดจนประเทศชาติ ดังความหมายของการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่า “ “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญ งอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้า ทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อัน เกิดจากการจัด สภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ดังนั้นการให้ และสนับสนุนการศึกษาให้กับคนในองค์กร ตลอดจนประชาชนในประเทศจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษากว่า 155 แห่ง โดยแบ่งเป็น สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของกระทรวง 26 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาในการดูแลของรัฐ 10 แห่ง ราชภัฏ 38 แห่ง ราชมณฑล 9 แห่ง และเอกชนอีกกว่า 72 แห่ง ซึ่งนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมปลายนั้น จำเป็นต้องเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันเหล่านี้ อย่างไรก็ตามอาจเป็นเรื่องที่ยากแก่การตัดสินใจ เนื่องจากนักเรียนไม่ทราบถึงคุณภาพ และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยนั้นอย่าง เป็นรูปธรรม ดังนั้นการจัดอันดับของมหาวิทยาลัยจึงเป็นส่วนหนึ่ง ที่ช่วยบ่งบอกคุณภาพของมหาวิทยาลัยในเบื้องต้น เพื่อให้ให้นักเรียนที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้มีข้อมูลใช้พินิจ พิจารณาว่าควร จะสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาแห่งไหน

หลายทศวรรษที่แล้วเริ่มมีการการจัดอันดับมหาวิทยาลัย เพื่อวัดคุณภาพการศึกษา รวมถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลก โดยปัจจุบันนี้มีสถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัย มากกว่า 18 แห่ง ซึ่งมีเพียง 2 แห่งที่มีอิทธิพลสูง และได้รับการยอมรับ ซึ่งแต่ละสถาบันก็เน้นตัวชี้วัดและให้ค่าน้ำหนักของตัวชี้วัด ที่แตกต่างกันไป สถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่เป็นที่ยอมรับดังกล่าวคือ 1) Time Higher Education (THE) เป็นการ จัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกซึ่งใช้ตัวชี้วัดจากการสำรวจความคิดเห็นร้อยละ 30 ผสมผสานกับการเรียนการสอน ผลงานวิจัยและการอ้างอิงผลงานวิจัยระดับสูง และ 2) Quacquarelli Symonds (QS) เป็นการ จัดอันดับมหาวิทยาลัยโดยวิธีการสำรวจความคิดเห็นมหาวิทยาลัยดีเด่นและสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้จ้างงาน จากกลุ่มตัวอย่างทั่วโลก โดยให้น้ำหนักในส่วนนี้มากถึงร้อยละ 50 ของตัวชี้วัดทั้งหมด ผสมกับงานวิจัย การอ้างอิงงานวิจัย สัดส่วนของอาจารย์ต่างชาติและนักเรียนต่างชาติ

ในประเทศไทย มีมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดอันดับ ติดอันดับโลกอยู่จำนวนหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งการจัดอันดับดังกล่าว ทำให้นักศึกษา แข่งขันกันเพื่อเข้ามหาวิทยาลัยที่มี

อันดับที่ดี โดยหวังว่าจะส่งผลต่อการจ้างงาน และค่าจ้างตามมาเมื่อจบการศึกษา ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอันดับที่ตึ้นนั้น ก็ยังไม่ได้มีข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนในบริบทของประเทศไทยว่าจะส่งผลต่อการให้เงินเดือนมูลฐานเริ่มต้นจากนายจ้างอย่างไร หรือจะส่งผลให้รายได้แรงงานเพิ่มขึ้นในแต่ละปีหรือไม่

งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาปัจจัยการจบการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศ ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และอัตราการเติบโตของรายได้แรงงานไทยอย่างไร รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ทั้งเพศ และสถานภาพการสมรส ปัจจัยทางด้านการศึกษาอื่น ๆ อาทิ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา เกรดเฉลี่ย และคณะที่จบการศึกษา สุดท้ายปัจจัยด้านการทำงาน เช่น จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน สถานภาพการทำงาน สถานที่ทำงาน ประเภทของธุรกิจที่ทำงาน จำนวนครั้งในการเปลี่ยนงาน และการเข้าร่วมการฝึกอบรม โดยผู้วิจัยใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง โดยการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามทางออนไลน์ เพื่อประมาณการ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง (วัดจากมหาวิทยาลัยที่ถูกจัดอันดับ 5 อันดับแรกของประเทศไทย) ส่งผลต่อ รายได้มูลฐานเริ่มต้น และการเติบโตของรายได้แรงงานในประเทศไทยหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนของแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างลูกจ้างภาคเอกชนไทยทั่วประเทศ

การทบทวนวรรณกรรม

จากวัตถุประสงค์การศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมหรืองานการศึกษา ที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนวรรณกรรมโดยแบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และการเติบโตของรายได้แรงงานเป็น 3 ปัจจัยหลัก ๆ คือ ปัจจัยแรก ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (Demographic characteristics) การศึกษาของ Kong & Jiang (2013) พบว่าความแตกต่างทางเพศ ส่งผลให้รายได้แตกต่างกัน โดยพบว่าเพศหญิงได้รับเงินเดือนน้อยกว่าผู้ชาย ซึ่งไม่ใช่เพราะเป็นผลมาจากคณะที่จบการศึกษาแตกต่างกัน เพราะพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่จบการศึกษาจาก คณะ The Liberal and Social Science ซึ่งจากการศึกษานี้ ผู้ที่จบจากคณะดังกล่าวมีแนวโน้มได้รับเงินเดือน

มากที่สุด แต่เพศหญิงก็ยังได้รับเงินเดือนน้อยกว่าจึงสรุปได้ว่าเกิดจากความแตกต่างกันของค่าจ้างระหว่างเพศชาย และหญิงในประเทศจีน นอกจากนี้การศึกษาของ Rendall (2016) ยังพบความแตกต่างกันของรายได้ระหว่างเพศชาย และเพศหญิงด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ปัจจัยเรื่องเพศ การศึกษาของ Arnould & Nichols (1983) ซึ่งศึกษาปัจจัยสถานภาพสมรส ส่งผลต่อค่าจ้างแรงงาน พบว่าสถานภาพแรงงานที่สมรสแล้วไม่ได้มีนัยสำคัญต่อค่าจ้าง

ปัจจัยที่สอง คือ ปัจจัยด้านการศึกษา (Educational characteristics) โดย งานวิจัยของ Mincer (1974) ได้ใช้แบบจำลองรายได้ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างปริมาณการศึกษา กับอัตราผลตอบแทนจากการศึกษา โดยมีข้อสมมุติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงด้านการลงทุนในการศึกษา ไม่ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอัตราผลตอบแทนสุดท้ายจากการศึกษา พบความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่าง ค่าจ้าง กับจำนวนปีการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และต้นทุนทางการศึกษา คือต้นทุนด้านเวลา นอกจากนี้การศึกษาของ Mincer ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงาน กับอัตราค่าจ้างอีกด้วย โดยพบว่าอายุ และประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ เช่นเดียวกันกับจำนวนปีการศึกษา จากความสัมพันธ์ดังกล่าวพบว่าการสะสมของทุนมนุษย์นั้นเกิดขึ้นทั้งในช่วงที่กำลังทำการศึกษา สามารถวัดจากจำนวนปีการศึกษา และเกิดขึ้นหลังจากจบการศึกษาโดยประเมินจากจำนวนปีประสบการณ์ทำงาน ซึ่งแต่ละคนนั้น จะมีลักษณะของเส้นโค้งของรายได้ไม่เหมือนกัน เนื่องจากเส้นโค้งแห่งการเรียนรู้ (Learning Curve) และการเพิ่มพูนความสามารถด้วยอายุ และประสบการณ์ (Learning by Doing) ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

มากไปกว่านั้นการศึกษาของ Kroch & Sjoblom (1994) ยังให้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ Mincer (1974) ซึ่งศึกษาว่าจำนวนปีการศึกษา หรือ อันดับของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อรายได้หรือไม่ โดยให้อันดับของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อรายได้ในเชิงของการส่งสัญญาณความมีชื่อเสียง และจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาบ่งบอกถึงทุนมนุษย์ที่แรงงานได้รับจากการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย งานวิจัยพบว่าปีที่ได้ทำการศึกษาส่งผลต่อรายได้มากกว่า อันดับของสถาบันการศึกษา แสดงว่าการศึกษาส่งผลต่อ ทุนมนุษย์มากกว่าการส่งสัญญาณ จึงสรุปได้ว่าปีที่ได้รับการศึกษาส่งผลต่อรายได้แรงงาน

นอกจากนี้งานวิจัยของ Kong & Jiang (2013) ยังพบว่า แรงงานที่จบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมีแนวโน้มได้รับค่าจ้างเริ่มต้นที่สูงกว่าจบจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ มากไปกว่านั้น ถึงแม้แรงงานจะจบจากมหาวิทยาลัยเดียวกันแต่จบจากคณะที่แตกต่างกัน รายได้เริ่มต้นก็ได้รับไม่เท่ากัน โดยพบว่าผู้ที่จบจากคณะ Liberal and Social Science ได้รับรายได้เริ่มต้นสูงกว่าผู้ที่จบคณะอื่น ๆ อีกทั้งการศึกษาของ MacLeod et. al. (2017) พบว่า เงินเดือนเริ่มต้น กับความเติบโตของค่าจ้างมีความเป็นไปได้ที่จะมีความสัมพันธ์กันกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่าชื่อเสียงของ

มหาวิทยาลัย ส่งผลต่อ การส่งสัญญาณต่อนายจ้าง เนื่องจากนายจ้างจะเล็งเห็นว่า หากแรงงานจบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง มีแนวโน้มที่ความสามารถจะมากกว่าผู้ที่จบในมหาวิทยาลัยที่ไม่มีชื่อเสียง ทำให้แรงงานที่จบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้รับเงินเดือนเริ่มต้นที่สูงกว่า ตลอดจนแรงงานที่จบในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมักจะทำงานในบริษัทที่มีการฝึกอบรมที่ดี และอาจจะมีเครือข่ายศิษย์เก่าที่ดีอีกด้วย ทำให้เกิดความแตกต่างในอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ มากกว่านั้นยังพบว่า เกรดเฉลี่ยตอนจบก็ส่งผลต่อค่าจ้างเริ่มต้นเช่นกัน ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาในมหาวิทยาลัยเดียวกัน แต่คะแนนสอบจบไม่เท่ากัน ผู้ที่จบการศึกษาที่มีคะแนนสูงกว่า มีแนวโน้มจะได้ค่าจ้างมากกว่าผู้ที่จบได้คะแนนสอบจบต่ำกว่า นอกจากนี้ Arteaga (2016) ทำการวิจัยโดยการลดหน่วยกิตในการเรียนลง มีนัยว่าคุณภาพการศึกษาลดน้อยลง เพื่อดูว่า ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อค่าจ้าง ระหว่าง การส่งสัญญาณต่อนายจ้างซึ่งดูจากชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย กับ ทักษะของแรงงานโดยดูจากคุณภาพของการศึกษางานวิจัยพบว่านายจ้างยังคงให้รายได้แรงงานจากการส่งสัญญาณของชื่อเสียงมหาวิทยาลัยเช่นเดิมในตอนเริ่มต้น แต่นายจ้างให้ค่าจ้างลดลง เนื่องจากนายจ้างสังเกตเห็นว่าทักษะของแรงงานลดน้อยลงไป ระหว่าง การสัมภาษณ์งาน และ ในระหว่างการฝึกอบรมงาน

ปัจจัยสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านการทำงาน Lemieux (2003) พบว่า จำนวนปีประสบการณ์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ MacLeod et. al. (2017) พบว่า ผู้ที่ทำงานในประเภทธุรกิจที่แตกต่างกัน มีแนวโน้มได้รับค่าจ้างที่ไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากการเติบโตของผลกำไรในบริษัทแต่ละอุตสาหกรรมไม่เท่ากัน ส่งผลให้การให้อัตราผลตอบแทนในการขึ้นเงินเดือนของแต่ละธุรกิจแตกต่างกัน ทั้งนี้ Weiss (1995) ยังพบอีกว่า การเปลี่ยนงานส่งผลต่อรายได้ของแรงงานเช่นกัน โดยแรงงานที่มีการเปลี่ยนงาน หรือถูกเลิกจ้างมีแนวโน้มที่จะส่งผลต่อค่าจ้างในเชิงลบ สุดท้าย งานวิจัยของ Budria & Pereira (2009) พบว่าการฝึกอบรมส่งผลต่อค่าจ้าง โดยแรงงานเพศหญิง แรงงานที่ไม่มีคุณสมบัติเพียงพอ และแรงงานที่มีประสบการณ์การทำงานยาวนาน จะได้รับรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น หากได้รับการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้น โดยส่งผลทั้งในภาคเอกชน และภาครัฐ ซึ่งการอบรมนั้น จะช่วยให้แรงงานพัฒนาทักษะที่จำเป็นในงาน ณ ปัจจุบัน มีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น มีทักษะที่ทันสมัย และมีผลิตภาพแรงงานที่เพิ่มขึ้น จึงได้รับค่าจ้างสูงขึ้นเป็นลำดับ

แบบจำลองและวิธีการศึกษา

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์สมการถดถอย (Linear Regression Model) เพื่อประมาณหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนแรงงาน โดยใช้แนวคิดพื้นฐานจากสมการของ Mincer (Mincer Equation) ลักษณะสมการ Mincer สามารถพิจารณาได้จากสมการที่ (1)

$$\ln Y_t = b_0 + b_1S + b_2\text{Experi} + b_3\text{Experi}^2 \quad (1)$$

โดย	Y_t	คือ รายได้รายเดือน
	B_0	คือ ลอการิทึมฐานธรรมชาติของความสามารถในการหา รายได้เริ่มต้น
	S	คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา
	Experi	คือ จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน โดยหาได้จากอายุ - จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา - อายุตอนเข้าโรงเรียน

โดยผู้วิจัยได้ใช้หลักคิดของ Mincer เป็นพื้นฐาน และเพิ่มเติมปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อรายได้ มูลฐานเริ่มต้น และการเติบโตของรายได้แรงงานเพิ่มเติมในสมการ โดยอ้างอิงจากผลของงานวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยการใช้การจัดอันดับจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับหลัก ๆ 2 สถาบัน คือ Quacquarelli Symonds (QS) และ Times Higher Education (THE) แต่เนื่องจากการให้คะแนนของสถาบันจัดอันดับสถานศึกษานั้น บางเกณฑ์ที่ใช้วัดระดับคุณภาพการศึกษา และความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยนั้น ไม่เข้ากับบริบทของประเทศไทย เช่น การให้คะแนนโดยวัดจาก จำนวนนักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่ได้รับรางวัลโนเบล หรือการให้คะแนนโดยใช้บริบทระดับโลก ซึ่งผู้วิจัยจะตัดคะแนนที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริบทของประเทศไทยออก รวมถึงใช้เพียงคะแนนจากการวัดคะแนนในบริบทของเอเชียเท่านั้น เพื่อให้การจัดอันดับเข้ากับบริบทของประเทศไทยมากที่สุด โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งให้ค่าน้ำหนักทั้ง 2 เกณฑ์เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ดังนี้

- 1) การวัดชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อการส่งสัญญาณนายจ้าง (Signaling)
- 2) การวัดคุณภาพการศึกษา ส่งผลต่อการสะสมทุนมนุษย์ของบัณฑิต (Human Capital)

เกณฑ์การวัดความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยประกอบไปด้วย 3 เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1) ความสามารถในการถูกจ้างงานของบัณฑิต ให้ค่าน้ำหนักที่ ร้อยละ 50 โดยมีเกณฑ์ย่อยในการวัด คือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยจากผู้จ้างงาน ความสำเร็จของศิษย์เก่า ความร่วมมือกับองค์กรภายนอกของแต่ละคณะ บทบาทและความร่วมมือกับภาคธุรกิจ และอัตราการจ้างงานของบัณฑิต
- 2) ชื่อเสียงในงานด้านวิชาการ โดยมีเป้าหมายของตัวชี้วัดนี้เพื่อจะบอกมหาวิทยาลัยใดมีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 30
- 3) ชื่อเสียงในมุมมองของผู้จ้างงาน ผ่านการสำรวจนายจ้าง ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 20

ในส่วนเกณฑ์การวัดระดับคุณภาพการศึกษานั้น ประกอบไปด้วย 6 เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 1) อัตราส่วนของบุคลากรทางการศึกษาต่อจำนวนนักศึกษา ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 15
 - 2) จำนวนบุคลากรที่จบการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 5
 - 3) งานตีพิมพ์ผลงานด้านวิชาการของคณะ โดยให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 10
 - 4) การอ้างอิงในรายงาน การอ้างอิงในงานวิจัย และการนำงานวิจัยของสถาบันไปใช้อ้างอิง
เป็นการรวมทั้งงานที่อ้างอิงใน scopus ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 30
 - 5) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 20
 - 6) ปริมาณ รายได้ และชื่อเสียงของผลงานทางด้านวิชาการ ให้ค่าน้ำหนักที่ร้อยละ 20
- โดยคะแนนที่ให้ในแต่ละเกณฑ์นั้น มีคะแนนเต็มอยู่ที่ 100 คะแนน

การจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่ได้จากการวิเคราะห์ พบว่ามหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศไทยตามตารางที่ 3 นั้น ใกล้เคียงกับผลการจัดลำดับของ Quacquarelli Symonds ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 3 มหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศไทย

อันดับ	ชื่อมหาวิทยาลัย	คะแนน
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	46.02
2	มหาวิทยาลัยมหิดล	43.32
3	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	30.86
4	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	28.30
5	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	22.99

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

การวิเคราะห์แบบจำลองสมการถดถอยนั้น ผู้วิจัยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกวิเคราะห์ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น โดยวัดจากรายได้มูลฐานเริ่มต้นที่แรงงานได้รับจากนายจ้างโดยไม่รวมรายได้อื่น ๆ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเวร ค่ากันดาร ค่าบ้าน ค่าน้ำมัน ค่าคอมมิชชั่น ค่าตำแหน่ง ฯลฯ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของรายได้มูลฐานเริ่มต้นระหว่างแรงงานที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง กับแรงงานที่ไม่ได้จบ รวมถึงวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ ตามผลการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม ทั้ง 1) เพศ 2) สถานภาพการ

สมรส 3) คณะที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี 4) เกรดเฉลี่ยตอนจบ 5) สถานที่ทำงาน และ 6) ประเภทธุรกิจของบริษัทที่ทำงาน

ในส่วนที่สอง คือ วิเคราะห์ทุนมนุษย์ของแรงงาน ผู้วิจัยวัดทุนมนุษย์ของแรงงานจากพื้นฐานสมการของ Mincer ที่วัดทุนมนุษย์จากปีที่ได้รับการศึกษา และปีประสบการณ์การทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเติมปัจจัยการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเพื่อดูผลกระทบที่อาจส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ โดยวัดจากอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน โดยใช้ลอการิทึมฐานธรรมชาติของรายได้มูลฐานปัจจุบันของแรงงาน เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของอัตราการขึ้นเงินเดือน ระหว่างแรงงานที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง กับแรงงานที่ไม่ได้จบ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยตามการวิเคราะห์ในส่วนที่ 1 แต่มีปัจจัยที่วิเคราะห์เพิ่มเติมคือ 1) ปีที่ได้รับการศึกษา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรี มีปีที่ได้รับการศึกษา 16 ปี ยกเว้น ผู้ที่จบคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีปีที่ได้รับการศึกษา 17 ปี และผู้ที่จบคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ มีปีที่ได้รับการศึกษา 18 ปี ในส่วนผู้ที่จบระดับการศึกษาปริญญาโท มีปีที่ได้รับการศึกษา 18 ปี โดยผู้ที่จบปริญญาโทในกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีผู้ที่จบการศึกษาจาก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ 2) จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน 3) จำนวนครั้งที่เปลี่ยนงานตั้งแต่เริ่มทำงานปีแรก และ 4) จำนวนครั้งที่บริษัทจัดฝึกอบรมโดยเฉลี่ยตลอดทั้งปี

รายละเอียดตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการประมาณสมการ แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คำจำกัดความของตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปร	คำจำกัดความ	หน่วย
Y_0	รายได้มูลฐานเริ่มต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	บาทต่อเดือน
Y_t	รายได้มูลฐาน ณ ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม	บาทต่อเดือน
$\ln Y_t$	ลอการิทึมฐานธรรมชาติของรายได้ปัจจุบันของแรงงาน เป็นอัตราการเติบโตรายปีของรายได้มูลฐาน	
Male	ตัวแปรหุ่นผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย Male = 0 เพศหญิง Male = 1 เพศชาย	ไม่มี
Marry	ตัวแปรหุ่นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม Marry = 0 สถานะโสด Marry = 1 สถานะสมรสแล้ว	ไม่มี

BACHELOR	ตัวแปรหุ่นระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม	ไม่มี
	BACHELOR = 0 จบระดับปริญญาโท	
	BACHELOR = 1 จบระดับปริญญาตรี	
Top5BA	ตัวแปรหุ่นมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Top5BA = 0 ไม่จบจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรก	
	Top5BA = 1 จบจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรก	
S	จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา	ปี
Gradeba	เกรดเฉลี่ยตอนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี	หน่วย
ArtSciSocial	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	ArtSciSocial = 1 จบการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ คณะ เศรษฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะ ศิลปศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะ อักษรศาสตร์ คณะการตลาด คณะคหกรรมศาสตร์ คณะ รัฐศาสตร์ คณะการสื่อสาร คณะการท่องเที่ยวและการ โรงแรม คณะนิติศาสตร์ คณะสื่อสารมวลชน คณะ นวัตกรรมสื่อสารสังคม คณะศึกษาศาสตร์	
	ArtSciSocial = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Technology	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Technology = 1 จบการศึกษาจากคณะเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์	
	Technology = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Science	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Science = 1 จบการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ คณะ สถาปัตยกรรม คณะคณิตศาสตร์ประกันภัย	
	Science = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Agriculture	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Agriculture = 1 จบการศึกษาจากคณะอุตสาหกรรม เกษตร คณะอัญมณี คณะเทคโนโลยีการประมงและ ทรัพยากรทางน้ำ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ คณะวนศาสตร์	

	Agriculture = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Med	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Med = 1 จบการศึกษาจากคณะเทคนิคการแพทย์ คณะ แพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาล ศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์	
	Med = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Business	ตัวแปรหุ่น คณะที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	ไม่มี
	Business = 1 จบการศึกษาจากคณะการจัดการ คณะ บริหารธุรกิจ คณะการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการ บัญชี คณะวิทยาการจัดการ	
	Business = 0 จบการศึกษาจากคณะอื่น ๆ	
Exp01	จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน โดยได้มาจากคำตอบ ปี ของผู้ตอบแบบสอบถาม	
Bangkok	ตัวแปรหุ่นสถานที่ทำงานของบริษัท	ไม่มี
	Bangkok = 1 สถานที่ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯ	
	Bangkok = 0 สถานที่ทำงานอยู่พื้นที่อื่น ๆ	
Vicinity	ตัวแปรหุ่นสถานที่ทำงานของบริษัท	ไม่มี
	Vicinity = 1 สถานที่ทำงานอยู่ในเขตปริมณฑล (มีจังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ)	
	Vicinity = 0 สถานที่ทำงานอยู่พื้นที่อื่น ๆ	
Finance	ตัวแปรหุ่น ประเภทธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Finance = 1 ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ธุรกิจพาณิชย์ ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต	
	Finance = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Medicine	ตัวแปรหุ่น ประเภทธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Medicine = 1 ธุรกิจการแพทย์	
	Medicine = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Cons	ตัวแปรหุ่น ประเภทธุรกิจของบริษัท	ไม่มี

	Cons = 1 ธุรกิจบริการรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจวัสดุ ก่อสร้าง	
	Cons = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Energy	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Energy = 1 ธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ ธุรกิจ พลังงานและสาธารณูปโภค	
	Energy = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Manu	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Manu = 1 ธุรกิจวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	
	Manu = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Equip	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Equip = 1 ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	
	Equip = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Tech	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Tech = 1 ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	
	Tech = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Land	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Land = 1 ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์	
	Land = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Travel	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Travel = 1 ธุรกิจการท่องเที่ยวและสนันทนาการ	
	Travel = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Paperpack	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Paperpack = 1 ธุรกิจกระดาษและวัสดุการพิมพ์ ธุรกิจ บรรจุภัณฑ์	
	Paperpack = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	
Agri	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูธุรกิจของบริษัท	ไม่มี
	Agri = 1 ธุรกิจการเกษตร ธุรกิจเหมืองแร่	
	Agri = 0 ธุรกิจอื่น ๆ	

Consumable	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูทกิจของบริษัษ	ไม่มี
	Consumable = 1 รูทกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	
	รูทกิจแพชั่น รูทกิจอาหารและเครื่องดื่ม	
	Consumable = 0 รูทกิจอื่น ๆ	
Media	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูทกิจของบริษัษ	ไม่มี
	Media = 1 รูทกิจสื่อและสิ่งพิมพ์	
	Media = 0 รูทกิจอื่น ๆ	
Automotive	ตัวแปรหุ่น ประเภทรูทกิจของบริษัษ	ไม่มี
	Automotive = 1 รูทกิจยานยนต์	
	Automotive = 0 รูทกิจอื่น ๆ	
Changjob	จำนวนครั้งทีเปลี่ยนงานนับตั้งแต่เริ่มเข้าทำงานทีแรก	ครั้ง
Train	จำนวนครั้งเฉลี่ยทั้งปีในการเข้าร่วมฝึกอบรมจากบริษัษ	ครั้งต่อปี

ที่มา: จากการศีกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศีกษา

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาจากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เป็นเครื่องมือ ณ ช่วงเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว (Cross-Sectional Data) ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 – มกราคม พ.ศ. 2564 มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 334 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป โดยเหลือตัวอย่างที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ 200 ตัวอย่าง

ตารางที่ 5 ค่าสถิติเบื้องต้น

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Y_0	17,490	6,877
Y_t	44,269	35,746
AGE	31.000	5.686
MALE	0.480	0.501
MARRY	0.255	0.437
BACHELOR	0.960	0.196
TOP5BA	0.465	0.500

GRADEBA	3.015	0.418
EXP01	7.802	5.754
BANGKOK	0.720	0.450
VICINITY	0.130	0.337
CHANGJOB	2.080	2.023
TRAIN	2.343	3.148

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตารางที่ 5 แสดงถึงค่าสถิติของตัวแปรต่าง ๆ โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้มูลฐานเริ่มต้นเฉลี่ยเดือนละ 17,490 บาท และมีรายได้มูลฐาน ณ ปัจจุบันเฉลี่ยเดือนละ 44,269 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ยที่ 31 ปี โดยเป็นเพศชายร้อยละ 48 และมีสถานะสมรสแล้ว ร้อยละ 25.5

ผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 96 โดยจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกร้อยละ 46.5 แบ่งเป็นจบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 14.36 จบจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 9.41 จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 8.91 จบจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร้อยละ 8.42 และ จบจากมหาวิทยาลัยมหิดล ร้อยละ 5.94 โดยเฉลี่ยแล้วพบว่าเกรดเฉลี่ยจบระดับปริญญาตรีของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ที่ 3.015

ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานโดยเฉลี่ยแล้ว 7 ปี 9 เดือน ซึ่งโดยกว่าร้อยละ 72 ทำงานในพื้นที่กรุงเทพฯ และร้อยละ 13 ทำงานในเขตพื้นที่ปริมณฑล นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีการเปลี่ยนงานตั้งแต่ทำงานที่แรกโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 2.08 ครั้ง และได้รับการฝึกอบรมจากบริษัทโดยเฉลี่ยทั้งปี 2.343 ครั้ง

ผลการวิจัย

ตารางที่ 6 แสดงผลการศึกษาตามแบบจำลองปัจจัยการส่งผลกระทบต่อรายได้ของแรงงาน โดยมีทั้งสิ้น 3 แบบจำลอง ในแบบจำลองที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยการส่งผลกระทบต่อรายได้แรงงานมูลฐานเริ่มต้น ส่วนแบบจำลองที่ 2 และ 3 วิเคราะห์ปัจจัยการส่งผลต่อการเติบโตของรายได้แรงงาน โดยแบบจำลองที่ 3 ได้วิเคราะห์ตัวแปรหุ่นในลักษณะค่าผลรวมของปัจจัยการจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศไทย (Top5BA) กับจำนวนปีประสบการณ์การทำงาน (Exp01) เพิ่มเติม เพื่อวิเคราะห์ว่า หากปีประสบการณ์การทำงานเพิ่มขึ้น 1 ปีที่เท่ากัน ผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรก จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้แตกต่างผู้ที่ไม่จบหรือไม่ ในทางสถิติ

การศึกษาพบว่า การจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศ(Top5BA) ส่งผลเชิงบวกต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น(Y_0) แสดงให้เห็นว่าแรงงานที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมีแนวโน้มได้รับรายได้มูลฐานเริ่มต้นสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้จบ มากไปกว่านั้นการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ยังส่งผลเชิงบวกต่ออัตราการเติบโตของรายได้แรงงาน($\ln Y_t$) แสดงให้เห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรก มีอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่สูงกว่า และในแบบจำลองที่ 3 เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศกับผู้ที่ไม่ได้จบ ด้วยปีประสบการณ์การทำงานที่เพิ่มขึ้น 1 ปีเท่ากัน พบว่า ผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ได้รับอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่สูงกว่าเช่นกัน นอกจากนี้เกรดเฉลี่ยตอนจบ(GradeBA) ยังส่งผลในเชิงบวกต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้นด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาด้วยเกรดเฉลี่ยที่สูงกว่า จะได้รับรายได้มูลฐานเริ่มต้นที่มากกว่า แต่เกรดเฉลี่ยไม่ได้ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงาน

มากไปกว่านั้นจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา(S) และ จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน (Exp01) ส่งผลในเชิงบวกต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ และปีประสบการณ์การทำงานกำลังสอง ($EXP01^2$) ส่งผลในเชิงลบ แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าปีประสบการณ์การทำงานที่มากขึ้น จะส่งผลให้อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงานเพิ่มขึ้น แต่ก็เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ซึ่งให้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Mincer (1974) ที่พบว่าปีที่ได้รับการศึกษา และปีประสบการณ์การทำงาน ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อรายได้

นอกจากนี้ การศึกษายังพบตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐานแรงงานเริ่มต้น ได้แก่ สถานภาพสมรสแล้ว (Marry) มีผลในเชิงลบ ส่วนแรงงานที่ทำงานในเขตกรุงเทพฯ (Bangkok) ส่งผลในเชิงบวก หมายความว่าแรงงานที่ทำงานในเขตกรุงเทพฯ ได้รับรายได้มูลฐานเริ่มต้นสูงกว่าผู้ที่ทำงานอยู่พื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งอาจจะเนื่องจากค่าครองชีพที่แตกต่างกันระหว่างกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ส่งผลให้การให้ค่าจ้างแรงงานที่กรุงเทพฯ สูงกว่าต่างจังหวัด ในส่วนของแรงงานที่ทำงานในเขตปริมณฑล(Vicinity) ไม่ได้มีรายได้มูลฐานเริ่มต้นแตกต่างจากผู้ทำงานในพื้นที่ต่างจังหวัด

การศึกษายังพบอีกว่า ปัจจัยการจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะ ARTSCISOCIAL และ คณะ BUSINESS ส่งผลในเชิงลบต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น แสดงให้เห็นว่า แรงงานที่จบจาก 2 คณะดังกล่าวได้รับรายได้มูลฐานเริ่มต้น น้อยกว่าผู้ที่จบจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนแรงงานที่จบจากคณะอื่น ๆ ได้รับรายได้มูลฐานเริ่มต้นไม่ได้แตกต่างจากผู้จบจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่ออัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงานนั้น ได้แก่ การจบการศึกษาจากคณะ ARTSCISOCIAL คณะ AGRICULTURE และคณะ BUSINESS ให้ผลในเชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาจาก 3 คณะดังกล่าวมีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนต่ำกว่าผู้ที่

จบการศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนผู้ที่จบคณะนอกเหนือจากนี้ ไม่ได้มีอัตราการเติบโตของรายได้ที่แตกต่างจากผู้ที่ยังจบคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในส่วนของประเภทรธุรกิจเกี่ยวกับทางการแพทย์ (MEDICINE) รับเหมาและวัสดุก่อสร้าง(CONS) วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร(MANU) เทคโนโลยี (TECH) อสังหาริมทรัพย์(LAND) การท่องเที่ยวและสันทนาการ(TRAVEL) ธุรกิจการเกษตรและเหมืองแร่(AGRI) สินค้าอุปโภค บริโภคและแฟชั่น (CONSUMABLE) รวมถึงสื่อและสิ่งพิมพ์(MEDIA) ส่งผลในเชิงลบ แสดงให้เห็นว่า แรงงานที่ทำงานในประเภทรธุรกิจดังกล่าว ได้รับอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่ำกว่าแรงงานที่ทำงานในธุรกิจขนส่ง และโลจิสติกส์ โดยแรงงานที่ทำงานในประเภทรธุรกิจอื่น ๆ นอกจากนี้ไม่มีความแตกต่างในอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้กับแรงงานในธุรกิจขนส่ง

ตารางที่ 6 : ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น และการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงาน

ตัวแปร	(1) Income (Y_0)	(2) Income ($\ln Y_t$)	(3) Income ($\ln Y_t$)
MALE	902 (881)	-0.0047 (0.067)	0.0062 (0.067)
MARRY	-2104** (970)	0.1187 (0.083)	0.1094 (0.083)
S		0.1286*** (0.037)	0.1259*** (0.036)
EXP01		0.0599*** (0.015)	0.0572*** (0.015)
EXP01*EXP01		-0.0008 (0.001)	-0.0011** (0.001)
TOP5BA	1,940** (900)	0.3568*** (0.068)	0.2006* (0.114)
TOP5BA*EXP01			0.0198* (0.012)
GRADEBA	2,604** (1,116)	0.1127 (0.081)	0.1168 (0.080)
BANGKOK	2,357* (1,235)	0.0611 (0.095)	0.0669 (0.095)

VICINITY	1,446 (1,639)	-0.0313 (0.123)	-0.0165 (0.123)
ARTSCISOCIAL	-5,854*** (1,361)	-0.2559** (0.103)	-0.2345** (0.103)
TECHNOLOGY	-1,846 (2,487)	-0.1349 (0.186)	-0.1278 (0.185)
SCIENCE	-2,189 (1,559)	-0.0301 (0.119)	0.0179 (0.122)
AGRICULTURE	-5,290 (3,515)	-0.5590** (0.257)	-0.6082** (0.258)
MED	-3,323 (2,925)	-0.1256 (0.209)	-0.0895 (0.209)
BUSINESS	-4,529*** (1,387)	-0.3248*** (0.104)	-0.3050*** (0.104)
FINANCIAL	837 (1,511)	-0.1180 (0.112)	-0.1341 (0.112)
MEDICINE	2,089 (2,716)	-0.6395*** (0.193)	-0.6559*** (0.192)
CONS	819 (1,720)	-0.3654*** (0.129)	-0.3959*** (0.130)
ENERGY	1,973 (1,885)	-0.1260 (0.140)	-0.1642 (0.141)
MANU	-1,527 (2,334)	-0.3048* (0.166)	-0.2980* (0.165)
EQUIP	3,886 (2,655)	-0.2848 (0.200)	-0.3079 (0.200)
TECH	2,676 (1,666)	-0.3535*** (0.122)	-0.3551*** (0.121)
LAND	3,611 (2,429)	-0.3317* (0.184)	-0.3472* (0.183)

TRAVEL	-328 (2,376)	-0.3878** (0.180)	-0.4023** (0.179)
PAPERPACK	2,465 (2,686)	-0.3234 (0.202)	-0.3715* (0.203)
AGRI	688 (3,978)	-0.4989** (0.253)	-0.4403* (0.254)
CONSUMABLE	-813 (1,752)	-0.3334** (0.136)	-0.3588*** (0.136)
MEDIA	133 (2,713)	-0.4478** (0.206)	-0.4659** (0.205)
AUTOMOTIVE	52 (2,166)	-0.1456 (0.164)	-0.2002 (0.166)
CHANGJOB		0.0107 (0.017)	0.0103 (0.017)
TRAIN		0.0067 (0.010)	0.0073 (0.010)
Constant	8,768** (3,749)	7.8141*** (0.659)	7.8732*** (0.656)
Observation	194	200	200
R-squared	0.299	0.639	0.645

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือค่า standard error

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 (P-value $\leq$ 0.1)

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P-value $\leq$ 0.05)

*** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (P-value $\leq$ 0.01)

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง (วัดจากมหาวิทยาลัยที่ถูกจัดอันดับ 5 อันดับแรกของประเทศไทย) ส่งผลต่อ รายได้มูลฐานเริ่มต้น และการเติบโตของรายได้แรงงานในประเทศไทยหรือไม่ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอย และข้อมูลปรัญภูมิจากการสำรวจลูกจ้างภาคเอกชนทั่วประเทศ จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยจบการศึกษาในมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศไทย ส่งผลเชิงบวกทั้งต่อรายได้มูลฐานเริ่มต้น

และการเติบโตของรายได้แรงงาน ซึ่งอาจสะท้อนถึงการส่งสัญญาณทักษะ และความสามารถเบื้องต้นของแรงงานในระยะสั้น โดยนายจ้างอาจวัดศักยภาพแรงงาน เพื่อให้รายได้มีฐานเริ่มต้น ผ่านปัจจัยการจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และเกรดเฉลี่ย หากจบจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง รวมถึงมีเกรดเฉลี่ยที่มากกว่า ก็มีแนวโน้มที่จะมีทักษะ และความสามารถสูงกว่า จึงให้รายได้มีฐานเริ่มต้นที่มากกว่า ตลอดจนในระยะยาวยังแสดงถึงทุนมนุษย์ของแรงงาน ซึ่งสะท้อนผ่านอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ โดยที่ผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ได้อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้จบ แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงกว่า ส่งผลให้การประเมินผลงานในการทำงานดีกว่า และทำให้อัตราการขึ้นเงินเดือนสูงกว่า เป็นลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในงานวิจัยเชิงประจักษ์นี้ สามารถระบุได้ถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษา จากผลการวิเคราะห์พบว่า การจบในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย 5 อันดับแรกของประเทศไทย ส่งผลต่อทั้งรายได้มีฐานเริ่มต้น และอัตราการเติบโตของรายได้ แต่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ได้รับการจัดอันดับนั้น ยังมีอยู่ไม่มากนัก ซึ่งไม่อาจจะรองรับปริมาณนักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในแต่ละปีได้ทั้งหมด ดังนั้นหน่วยงานรัฐจึงควรมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทั้ง 155 แห่ง ได้รับการจัดอันดับที่ดีขึ้น เพื่อรองรับจำนวนนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในแต่ละปีได้อย่างเพียงพอ
2. คณะที่จบการศึกษานั้น จากผลการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันของรายได้มีฐานเริ่มต้น และการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงาน แสดงให้เห็นว่า ตลาดแรงงานในปัจจุบันต้องการ และให้ความสำคัญกับแรงงานที่มีทักษะประเภทใด ดังนั้นภาครัฐควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาให้สามารถสร้างแรงงานที่มีทักษะ และความสามารถตรงตามความต้องการของโลกธุรกิจในปัจจุบัน
3. การศึกษาของแรงงาน เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งส่งผลในเชิงบวกต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงาน ดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนให้แรงงานไทยได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยอาจมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้มีความประสงค์จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยไม่มีข้อผูกมัด หรือมีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสนับสนุนเงินทุนให้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายการศึกษา ของนักศึกษาลงได้

เอกสารอ้างอิง

- Andrew Weiss (1995). Human Capital vs. Signalling Explanations of Wages. Journal of Economic Perspectives—Volume 9, Number 4—Fall 1995—Pages 133–154
- Andrew Rendall and Michelle Rendall (2014). Math Matters: Education Choices and Wage Inequality. Working Paper No. 160.
- Richard J. Arnould & Len M. Nichols (1983). Wage-Risk Premiums and Workers' Compensation: A Refinement of Estimates of Compensating Wage Differential. Pages 339.
- Budria & Pereira (2009) The wage effects of training in Portugal: differences across skill groups, genders, sectors and training types. Pages 787-807
- Carolina Arteaga (2016). Signaling vs. Human Capital: Evidence from a Curriculum Reform at Colombia's Top University., California Center for Population Research On-Line Working Paper Series
- Eugene A. Kroch and Kriss Sjoblom (1994) The Journal of Human Resources , Winter, 1994, Vol. 29, No. 1 (Winter, 1994), pp. 156-180
- Jacob A. Mincer (1974). The Human Capital Earnings Function., Schooling, Experience, and Earnings p. 83 – 96 <http://www.nber.org/chapters/c1767>
- Jacob A. Mincer (1974). PROGRESS IN HUMAN CAPITAL ANALYSES OF THE DISTRIBUTION OF EARNINGS., CENTER FOR ECONOMIC ANALYSIS OF HUMAN BEHAVIOR AND SOCIAL INSTITUTIONS National Bureau of Economic Research, Inc. 204 Junipero Serra Blvd., Stanford, CA 94305 Working Paper No. 53
- Jun Kong and Fan Jiang (2013). College reputation, Major and Gender in Job search : Employment and Wages of Graduates in China., DOI: 10.3923/jas.2013.4994.5002
- Thomus Lemieux (2003). The "Mincer Equation" Thirty Years after schooling, experience and earnings., Center for Labor Economics University of California, Berkeley Working Paper No.62
- W. Bentley MacLeod, Evan Riehl, Juan E. Saavedra and Miguel Urquiola (2017). Changes in College Skills and the Rise in the College Wage Premium., American

Economic Journal: Applied Economics 2017, 9(3): 223-261.
<https://doi.org/10.1257/app.20160126>

การจัดอันดับโดย Quacquarelli Symonds (QS) <https://www.qs.com/rankings/>

การจัดอันดับโดย Times Higher Education (THE)

https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking#!/page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats

การจัดอันดับโดย Round University Rankings (RUR)

<https://roundranking.com/ranking/world-university-rankings.html#world-2020>

การจำแนกประเภทธุรกิจ https://www.set.or.th/th/products/index/setindex_p2.html

จำนวนมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

<https://www.mhesi.go.th/home/index.php/service/2-uncategorised/1398-univerlinkkk>

สถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัย

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>